№ 120. ივნისის 6, ოთხშაბათი. 1866—1884 ივნისის 6, ოთხშაბათი. № 120.

„დროების“ რედაქცია—სიმონოვის ქუჩაზე, ნაზარიანის სახლში, 1-ელი კალაფაური გამოსვლის უკან.

ხელის მოწერა მიიღება ამავითვის, რედაქციაშიგე; ქუთაისში, ჟილაქების ეზოში ბატონიანი, გარეკ ბულ ფოსტიონის ადრესი: Въ Типлисѣ, въ Редакцію „Дроэбы“.

ფასი: წელით 9 ბ., 11 თვით 8 ბ. 50 ბ.; 10 თვეთ— 8 ბ.; 9 თვით—7 ბ 50 ბ.; 8 თვით—7 ბ.; 7 თვეთ— 6 ბ.; 6 თვეთ—5 ბ.; 5 თვეთ—4 ბ. 50 ბ.; 4 თვეთ—4 ბ.; 3 თვ.—3 ბ.; 2 თვ.—2 ბ.; 1 თ.—1 ბ.

დროება

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე რვა ბაბ; განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამზადებულ წერილებს დუბეჭდად წერილებს რედაქცია ვერ დაბრუნებს ავტორს.

გამოდის ყოველ-დღე ოთხშაბათს გარდა.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროებისა“ ფასი პირველის ივნისიდან სიდამ წლის დამლეგამდე 6 მანათი.

ბულგარეთის კრიზი პოლიტიკაში

თბილისი, ივნისის 6-ს.

ერთი აკერია, რაც ტელეგრაფმა ამა-ღელვებელი ამბავი მოგვიტანა,—რომ სერბეთის წარმომადგენელი ბულგარიის დედა-ქალაქიდან გამოვიდო. პოლიტიკაში ელჩის გამოსვლა რომელიმე დედა-ქალაქიდან ნიშანია იმისი, რომ ელჩის გამომგზავნი სახელმწიფო ომს უცხადებს მეორეს, რომლის წინაშეც აღარ საჭიროობს წარმომადგენელის ყოლას,—და აი ყველანი მოელოდენ, რომ ამ არ პატარა სახელმწიფოთა ომის ალმე ეკიდებიან. ეს ალმა ბულგარეთიც, ბულგარეთ-ბულგარეთ-ბულგარეთ-

რე ნახევარიც თითქო უფრო დამოუკიდებლის მუშაობის შედეგსა ჰგავს. Olo რომ იმ ადგილ, ცალკე დამოცემული წიგნი «ხალხთველოს» მოკლე ისტორია» ბეჭდად უკეთ იქნება შედგენილი, ვიდრე პირველი მისი ნახეგარი იყო «Olვდნა».

ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ თუ ცოტა ღირსებაც არის არ აკლია ამ წიგნს, ჩვენი მკითხველი საზოგადოება სიამოვნებით წაიკითხავს დროთა წარსულთა მოთხრობას და მამაპაპათა თავ-გარდასავალს. შეცდებით, რომ ცრცლად ვდ, შეცდებისმვარ, პირ-უფლელად განეიხილოთ ეს წიგნი და სისწორით აეწერნთ როგორც ღირსებანი, ისე მისი ნაკლულევანებანი.

— Oელაკის ეაზრიდამ, სოფ. ბალნიდამ გვწერენ, რომ იქ დაუწყეთ სამალრანოს ადგილ-მამულის გამოყენა, მაგრამ, სამწუხაროდ, მეზობლეთა და გლეხებს ზორის ამ გამოჯენას ბევრი უკმაყოფილება და დავა-დარაბა გამოუწვევენია.

— რადგან ბ. არტურ ლეიტის პატივ-საცემად გამართულ სადილზედ ბევრი ხალხი აპირობს დასწრებას, ამიტომ ეს სადილი ოთხშაბათისათვის ველარ მოეყენრნა და გადიდეა სამშაბათ, იგინის 12-სათვის.

— «მოსკოვის ლისტოკის» სიტ-ერით 30 მაისს პოკროვის მონასტერში უნდა ამოიღოთ სულადიდან გვამი მოსკოვში 1883 წ. ნოემბრის 15 გადაცვალებულის ბრწყინვალე თავადის მონსტანტინე ბიორგის-ძის ზარეაშიისა, რომელიც იყო ეეილი ბაზეთის უკანასკნელის დამოუკიდებელის მთავრის საჭარ-ბეისა. 12 სათ-ზე გადაცვალებულის თავადის გვამი ჩაუდეიათ ეესაფერ კუბრიში და სამ-ბლოოვიარო ბალღანინის პაუსკის ეკანონ-ეზის სტანციაზედ წაუღიათ სეკასტოპოლში წასასვენებლად. ხოლო იქიდან გვამი ბუდაეუში უნდა მიასვენონ და მერე ლიანინის ტაძარში დასასფლაეონ.

— ბაზ «ეოსკეი ეაეიერეაზი» ეკითხულობთ: «ბარშან ალეკსიაში იყო გაგზავნილი მეკინეიული გამოკვლევისთვის მოსკოვის უნიეერსიტეტის პროფესორი მილერი. როგორც სრანს მისი ანგარიშიდგან, მილერს თავის ეთნოგრაფიული გამოკვლევანი მოუნდომებია ეაბარესად ეაბარიის წერილ მთიელ თემთა ენისა და ყოფა-ცხოვრების შესწავლისათვის. ამას ვარდა, მილერს რამდენიმე სფულეიდ ეოფთხრია ილ და ურანეეს ამისთანა ნიეთნი, რომელნიც თავის მასალათ და ჭორმით მაღლანის და ეოიმეტრის სასაფლაოებში ნაპოვნ ნიეთებს ბიეგგაკავსებენ. ზოგს მათგანს ეტეუობა, რომ ადგილობრივ მცხოვრებლებს პანტატკანიასთან მისელა-მოსელი ჰქონიათ. ამ ნიეთებთან ერთად მილერს ეფოფეია მთელი ახლო-მახლო ადგილების მცხოვრებლები ალაპნებს �eეოდ».

«დროების» კორესპონდენტი

ქუთაისი, ივნისის 3-ს. როგორც მოგახსენეთ თავადი-ანაზაურთა ბანკის კრება დიდეეა. ჭეშმარიტად რამდენიმე სხდომა. ანგარიშმა, წარმოდგენილმა ბანკის მმართველობისაგან და მოწონებულმა ზედა-მხედველი კომიტეტისაგან, გამოიწეია შენიშვნანი, მაგრამ ბოლოს მაინც დამტკიცეს. ზედა-მხედველი კომიტეტის წარმოდგენილი აზრი—მმართველობის მოსამსახურე ეარიო ჯამაგირების შემცირებაზე, კრებამ მიიღო. ჯამაგირები საკმაოდ შემოკლებულია.

ყველაზე უფრო ცხოველი და სანტერესო სხდომა იყო ივნისის 2-ს. ეს სხდომა, სამი საათი თითქმის, მოუნდა საანბარო სკოლას. საზოგადოებაში წინ-და-წინ აერ-ცელებდნენ მაგნეელ ხმეს ამ სკოლაზე. ბ. ა. ლორთქიფანიძემ და სკოლის ინსპექტორმა წარუდგინეს ერ-ცელი ნაბეჭდი სკოლისა და ცხადად დაეკანონეს უსაფუძვლობა გაეერ-ცელებული ეჭორებისა. Oითონ ბატონისს გუბერნიის სახალხო სკოლის დირექტორმა, რომელიც ამ დროს სხდომაზე იყო, სთქვა, რომ სკოლაში სწავლა კარგად მიდისო. Oუეეა ყოველივე ცხადი იყო, მაგრამ ერთმა პირმა მაინც გამოიოქვა სკოლის წინააღმდეგ. ამ ეარს ყველაზე უფრო აწუწუნდა ის გარემოება, რომ სკოლაში დედენს დიდ ადგილს და მნიშვნელობას აძლეეენ. რუსთაველი რად გვინდაო, რუსთაველი აღარ დაგვებადებაო. ბანი რუსთაველს, ჰომერს, შექსპირს ამისთვის ასწე�ენ, რომ რუსთაველები, შექსპირები და ჰომერები დაიარა დაკლდებოდარა! მე ისა არ მოგახსენიეებლ!..

— როგორ? სულ-გრძელობით დაიეწყებდი?

— არა, მე მაგალ არ ეამბობ!.. პირადად ჩემთვის უმნიშვნელი იქნებოდა.

— მართლა? მაშ აღარ დაგიფარავ ჩემ წასულს და ეეტყეი ჩემ თავ-გადასავალსაც.—მომეკიდა ხელი, შემომაჩერდა თვალებში და ღიმღლით მითხრა: «ხომ გაგიგონია ჩემი ამბავი და ჩემი თავ-გადასავლიო?»

— ძი, მაგრამ მე ის არ შემეხება... და მით ჩემი თავ-მოყვარეობა არ დაჩაგრულა! ეუთხარი მე.

— აკეთილი! ისიც ხომ გაგიგონია, რომ ეეილი მეცხე?

— მერე რაი?

— ის ეეილიც ხომ უნდა სახლში შემოგეგვარო, რომ დაგეთანხმო ცოლობაზე!.. ის ხომ ეეთოეს უკეთ იქნება?

— არა! ისა მომეგარი, როგორც ჩემ ნამდეილ ეეილს.

— მერე ეეი ნისხლი და ხორცი რომ არ იქნება?

— მამაბ ვანა მარტო ნისხლისა და ხორცის გადაცემაა? ამას ხომ პირუტყვებიც ანერხენენ? ნუთუ მეტი აღარა დარჩენილარა? ეისაც ჩემს ბაღნი!! ან რა საბუთით ბრძანებენ, რომ საქართველოს ნიდაგზე კიდეე არ აღმობრწყინდეს ჩვენი რუსთაველნი? ამისთანა ფეხ-მოკლე მსჯელობა ღმერთმა ჩვენს მტერსაც ნუ მისცეს!

ლორდ-ეიფანიძის ენერგიულმა პაუსუმა და საზოგადოების თანაგრძნობამ დედა-ენისადმი დასძლია. საანბარო სკოლას მიეცა მოთხოვნილი ხარეი და გადაწყდა მესამე პროგენნაზეული კლასის გახსნა. სკოლას ისევე კლასიკური ხასიათი ექნებეა მოთეისებული.

ბაასი გაიმართა ადგილეეი პარალელურ განეყოფილებათა გადატანაზე სამეგრელოში და მოსამზადებელი კლასის პირველ განეყოფილების გაექმებაზედ. ამ კითხვების შესახებ და ეგრეეეე სხეა დანაბრენი კითხვების შესახებაც, რომელნიც კრებამ უნდა განიხილოს, ბ. დ. ბაკრაძის წინა-დადებით გადაწყდა, რომ კომისია დანიშნოს. კომისიის წევრთ არჩეეა იქნება ხვალ, ივნისის 4-ს..

ა. ა.

ბატ. ალ. ფუფუკიძის თავალთ-მაჭაესარი თაეის ზამაართლება *)

ქართული ანდაზაა: „ადამიანის პირის კანი ხახვის შეა გარსზედ უფრო თხელია და თუ ერთხელ გაიხა, კამაჩინის ტყეზედ ეურო გასეელდება და შეიტყვა ურცხვ.“

ამ წლის «დროების» მერეე ნუმერში დაბეჭდილ ჩემს წერილში, სხეათა

*) ჩემგან ადამიანების მიზეზისა გამო ეს წერილი მაღლის-გკეის ბეჭდეა.

ჭკ.

მომიდგა სხვე-მომეონარე, ხელში მახეილ-ლით ძლიერი სამობილ მეკელი!!! ჩამდგენიმე თვის ჩამოსული იყო ალეკნე სოფლიდგან, მაგრამ ჯერ არსაფ ეამოდიოდა და არაეინ ენახა... მე კ ყოველ ღეს ეეგდაედი და მის სიახლოეეს ეაღლენ ალეკ ეამოეუმეედ სიამოვნებასა ეეკრძობდი. ალეკეე მეკარეანი ადდ, და, მეგობარი და საეეარელი, მაგრამ არც ერთხელ ამისთანა არა გამმიცდიარა! Oითქოს, ყოველგვარმა სიყეარულმა ერთად მოიყარა თავი ჩემ გულშიო. ერთმანეეთს ისე შეეეეეეისეთ, რომ, თითქმის, ერთმანეეთში განეცხრიეეელდით, და ეეერთმანეეთად აღარ გეეხეეობდა-რა. ხმა მართალი მოითხოედ, რომ ჩეენ ჩეენი მომავალი ერთმანეეთთან დაბოლოებით შეგეეეკავშირეენია. მე კარ ეეფარეული ვმსს, მაგრამ ალეკნე კ როგორღაც ბოსს იეეერდა, თითქოს არ უნდაო. რამოდენიმე თვემ ისე გაიარბინნ ამ ყოფაში, რომ ეერც კ შეენიშნეთ; თეალსა და ხელს შეა გვეპარებოდა ღრო. არა თუ საქმეს, გულისსოქმასაც აღარ ეეფარაედით ერთი მეორეს... Oიოდით ჩეენ ჩეენი ალეკ, შეტყობილი გექონდა ჩეენი მომავლის ძალსეა — იმედები... მაგრამ წარსულნე კ ბეერი არა ეეთთქეემსრა. ერთხელ ჩამოეაგდეთ სიტეყეა ალეკეერლობაზედ და მე ჩემი თავ-გადასავალი გაეიხსენე: ბავშეეთ Oინანთინის სიყეარული, მათიოოს ცბიერობა და სხ. და სხ... Oლეენე სიამოვნებით მიგდებდა ყურს და მერე ღიმილით მითხრა: «ეამიე ღიღეეს, როგორც ცხოერების ბეერეგეერი, ყეელასთეის საეირო, როგორც კაცისათეის, ისე ქალისათეისაც, მაგრამ რისაგან არის, რომ ერთი და იგივე მოაქეედა კაცებს ღირსებას გრძალეესთ ქეეყნის თეალში და ქალებს კ სახელს უტეეხსო»!

ერთხელეე ასე დაუწე�ეია ქეეყანა-თქო! ეუპასუხე.

— მეკე და სამართალია? ეენ როგორეა ჰეეეეკრობ? აი, მაგალითად, მაგრამდენი რამეები გადაგხედია... ბეერეჯერ გაკარენია, მაგრამ მითი ჩეენ თეალეში ეენ არა გაკლდებარა!.. არაკა ეეერეს, ამიტომ რომ ეესაეეთ საქმეა... ახლა კი რომ ეე მოგიეიდეს, ალეკარ ალეკეს და მეტკინეეს გულეი... მაგრამ, რაც ყოფილი რა მენაღდეეეა... და თქეეენ კ კაცები სულ სხეა ხართ!.. მეკ რომ მაგ გეკარი რამეეენი გადამხდოდა, რას იტყოდი? ეარ ამეეეეეე

მორის, იყო მოყვანილი შენიშვნა ზოგიერთი ბოკალელების და კერძოდ რაც ეხება სამსაჯულოს ბოკალურის ბ. წულიკიძის მოქმედებაზედ, თავიანთ თანამებრძოლის აღსრულების დროს უზომო ხარჯების აღების შესახებ. ეს შენიშვნა გამოწვეული იყო არა კერძო, წყრომით ინტერესების გამო, არამედ ნარ-და-ბარ იმ მოსაზრებით, რომ იქნება ამ საშუალებით შინაც ახსნილიყო და გასწორებულიყო ის უსწორმასწორობა, ანუ, უკეთა ვსთქვათ, ბუნებრობა, რომელიც არსებობს კანონის დედააზრსა და სამსაჯულოთა ბოკალელების მოქმედებათა შორის. საქმე ის არის, რომ, თუ სულ არა, უმეტესი ნაწილი სამსაჯულოს ბოკალეთა თითქმის წურბელანი გავხდარან ჩვენი ხალხის უმიმოდაც გადატკეფულის ჯიბისა და როგორც სურვილი აქვთ, ისე იღებენ მათგან ფულებსა. მაგალითად, როდესაც სინიღისითაც და კანონითაც ერთის მოგზაურობაზედ ერთი მგზავრობის გზის ფასი უნდა აიღონ, ზოგიერთნი იმთგანნი ათიდან დაწყებული სამ ჯერ ათამდის იღებენ ხოლმე ჩვენ ამ შენიშვნის დაბეჭდისთვისვე საფუძვლად ორი გარემოება გვქონდა მხედველობაში: პირველი ის, რომ, როდესაც ზემოსხენებული მოქმედებანი გაჯეთის საზოგადოებათ გამოაშკარავდებოდენ, მაშინ უეჭველად ისიც განიმარტებოდა, ვისგანაც ჯერ არს, რომ აქვსთ მართალი სამსაჯეროს ბოკალელებს ის ნაირად მოქცევის უფლება, როგორც ღღეს იქცევიან, თუ არაო, და მეორეც ბოკალთათა უფლება და კერძოდ ბატონმა წულიკიძე მოგვცემდა ამ საკითხედ საფუძველიანს პასუხს და მიგვითითებდა ხელს იმ კანონის მეუხლებზე, რომელთა ძალითაც ის თითო მოგზაურობასედ ჭკერეფაეს, რამოდენჯერაც პრაგონსა და სხვა. მაგრამ, როგორც ბეჭრნი მოსდებენ ხოლმე, რომ მოსალოდნელის მოლეშას, ისევე მოლოდინში დარჩენის ამჯობინებენ, ამ შემთხვევაშიაც ისე წავიდა საქმე: «Ниварь» № 47—48 ნომრებში დაბეჭდილია ბატ. წულიკიძის წერილი, რომელიც ისეთს განსაცვიფრებელს რასმეს წარმოგვიდგენს, რომ დიდი სულგრძლობას და მოთმინებაა მართებს შეტადრე იმ მეთხეველებს, რომლებმაც საქმის გარემოება იციან, რომ წერილი ბოლოზედის ჩაიკითხონ და ზიზღით არ გაგდონ ხელიდამ. ბატონს განუწირახავს მკითხველი საზოგადოების თვალს ახეთი და გაუფელნი ისეთი თვალ-საჩინო მოქმედებათა გადაფარეცა, რომელთა სინაბეღლის დამამტკიცებელი არა ერთი და ორი პირია, არამედ მთელი რაკის მაზრა; ის პირველებს თავის წერილით მეთხველს საზოგადოებას ეითომ ეკვლენა ის შენიშვნები, რომელნაც ჩემს წერილშია მოყვანილი მის შესახებ, ეარის მხოლოდ ცილის-წამება და პირადი ანგარიშებისაგან გამოწვეული,—მეელიეანს სიდადმაც ჩასწვდომია ეკურში, რომ, როგორც სამსაჯოს ბოკალეთა ერი და ელმიები თითო მოგზაურობაზედ რამოდენიმე გზობის პრაგონს იღებენო (თქვენ კი არ იღებთ, ბ. წულიკიძეკ) და უფიქრია, ამიტ მაინც დავიჭერ წულუკიძესაო!! არა, ბატონო, წულიკიძეკ! მართალია, თავის ურიგობების და დანაშაულობის დასფარავად ზოგიერთნი ხმაობენ სხვის კალთის ქვეშ თავის შეფარებას, მაგრამ ნუ დაიფიწყებთ, რომ ხსენი ნაგლეჯი ფარატინებნი შიმველი ტანი არ დაფარეს. სად ელმიები, სად ოლქის სასამართლოს წევრები და სად თქვენ ბ. წულუკიძეკ!! ჩვენ თქვენზედ ეელაპარაკებოდით და ეელაპარაკობდით არა ვისმესგან გარეშეკეშულს, არამედ ჩვენის თვალით ნახულს და გამოცდილს. მერ გაგვიგია, თუ რას ეკსხთ, ბატ. წულუკიძეკ, ცილის-წამებას და რა საუფველი გაქვთ, რომ მე მასხეელეთ ცილის-მწამებელ და სულმდაბალ მწერალად? ნუ თუ იმას, რომ მე დავიჭეკ გაზეთში თუ თქვენ თითო მოგზაურობაში რამდენ გზის ხარჯს იღებთ, ან იმას, რომ თქვენ ერთისსა და ორის ალმასსულელების ფურცლითან არსად არ წაბრძანდებით, თუნდ უმბილოველს სოფელში, ან სანამ ბლომად არ შეჭკერეთ ალსრულებითი ფურცლებს და ამ ნაირად მეტს ლუკმას არ მიაწოდებთ თქვენს ეერცხლის მოყვარე ჯიბესა; ან იქნება იმას ეძახთ ცილის-წამებას, რომ თქვენ კანონისაგან დაწესებულს ხარჯის ღამის ბასთეეს და სასმელი-საჭმლის ფასს ფულად იღებთ და ეუბის დასაბაყოფილებელ სანოეგაეს კი ბლეტბეს ანიდენენებთ? ან იმას ნუთ არა, რომ თქვენ ერთისა და იმავე პირს ერთს მოგზაურობაზედ, როდესაც ორს ალსრულებითი ფურცლებს გიდგენს ერთისა და იმავე პირისას, ანდეკენებთ ორს პრაგონს და არა ერთს? მსენი, რომ ყველა ისე უეჭველი ეეკმარიტება ეახლეთ, როგორც ორჯელ ორი ოთხია. მაშასადამე, რა არის აქ ცილის-წამებაკ?!! ბ. წულუკიძე მეკითხება—თუ სად არის ჩემი უსაგარო ბრ ქაქბები!! ნუ თუ მართლის გულითა მკითხავს ამას?!—სად და იქ, ბატონო წულუკიძეკ, სადაც თქვენ მოაკლეთა თანამებრძოლის ასრულებნი. ჩემი ქაქბები არიან ერთბაშად საზოგადოებრა რაკუსა და ფასსაუფლებით ის ბლეტ-ეაკაზე, რომელთაც ნაფელი შეუსყიდიათ და თქვენ ჩაგიბარებიათ განთავისუფლების ოქში. ისინი დასმტკიკეკენენ იმას, რომ თქვენ ერთს მგზავრობაზედ აგიღიათ რამოდენიმე ხარჯი. მაგრამ, რაკი მაინცკაღა-მაინც ფასხელეთსაა მთხოვთ, არც ამაზედ დავიწეკეთ უკან: თქვენ წარმოგიდგენთ ამას წინეც ორი ალსრულებითი ფურცელი ერთმა რაკუსი თვალ-საჩინო თანამდებობაზედ მოსამსახურე პირმა, ერთისა და ოგეე პირისა და თქვენ გარდასახდეკენენ იმას ერთის მგზავრობაზედ ორი პრაგონი, თუმცა ერთხელეის მეტად არ გიგზავრიათ. აბერეთე ერთისა და იმავე შემთხვევაში, აიღეთ ორი გზის ხარჯი—ერთი პრ. ბ—ისაკან და მეორე სეი. ბ—ისაგან. ბეკეთეკ ერთისა და იმავე მოგზაურობაზედ აიღეთ ორი პრაგონი ერთი თავით ჩემგან და მეორე მეღვდლის სამ. ლანდისაგან. ეს უკანასკნელი ფაქტი თქვენ ცოტათი თქვენ სასარგებლოდ გადგენთ-ოლოვეთ და ნამდვილად ეკისე ეახლეთ. ბეღები ბოგოლია მეღილი ჩემი სახელიდან, სადაც თქვენ ხუთსა-და-ექვსს თეკეკელის ბრძანებეთ, გახლეთ ერთი ეერსის სიმორეკეზედ (ბ. ოზნიდან სოფელს ტოლამდის ორმოცის ეერსის მანძილია). ბეკეთო გზის ფული და ყოველ-გვარი ხარჯი ჩემგანა გვონდათ მიღებული. მაშასადამე, ლანდისაგან უნდა ოგეთო ერთი ეერსის პრაგონი, მაგრამ თქვენ აიღეთ სრული პრაგონი! ბეკეთხეთ, ბ. წულუკიძე, რად აიღეთ ლანდისაგან ორმოცის ეერსის პრაგონი, მაშინ, როდესაც ერთხელ მეტად არ გიგზავლიათ ოკეთეკენ, ან რითი იცოდით, რომ ხელ-ახლა დაგეკრეფდოდათ ჩამოსელეკ?!

(დასასრული შემდგომ)

უცხოეთი.

სერბია. ამ ბოლოს დროს სერბიისა და ბულგარიის შუა დიდი განხეთქილება ჩამოვარდა და სერბიის ელჩმა ბძანებაც მიღო თავის მთავრობისაგან სოფიიდან გამოსელისა, თუ ბულგარიის მმართველობა სამის ღღის განმავლობაში არ დაკმაყოფილებდა სერბიის მოთხოვნილებათა. ასე გეუფუფდა პირველი ტელეგრამა ამ ორ პატარა სახელმწიფოთა შორის ალეხილის განხეთქილებასა. რისთვის მოუხდათ მათ ეეითი უკმაყოფილება, ეენ მართალია და ეენ მტყუანი ამ საქმეში,—ჯერ სწორედ არაეენ ეკოს, რადგანაც ჯერ-ჯერობითი, გარდა სერბიის ოფიციალური ცნობებისა, სხვა არაეითარი ცნობები არ არის ამ საქმის შესახებ და მარტო სერბიიდგან მოსული ცნობებსაც ბეეენი არა დაჯერებენარა. თუ დაეენდობოდით ნიშიდგან და ბელგრადიდგან მოსული ცნობებს, რომელნიც გაზეთებს მოპეკეთ, ამ დავიდარაბის �ტეხა ბულგარიის ბრალი უნდა იყოს. აი საქმე როგორია ეოფილა: ბულგარიის მმართველობას ნება მიუცია სერბისა ის სამზეკართან ნება დასაღებისა სერბის პოლიტიკურ დამპაზეეთათვის, რომელნიც სერბიის უკანასკნელ ომობებში ეერეენ და რომელნიც მმართველობის მიერ დამარცხების შემდეგ ბულგარიაში გაიქცნენ. შეანასკნელთაც უსარგებლოთ ამ მარჯვე შემთხვევით, კეკლე აუღიათ იარაღი და სერბიის სამხეკარზე გადასეკა განეზრახავთ ამბოხების ხელ-მეორედ ასაკეკლად. ამის გამო, სერბიის მმართველობამ მოუთხოვა ბულგარიის მმართველობისთვის გადაწყეტილი პასუხი, მაგრამ ბულგარიის მინისტრს, ჯერ-ოვანი პასუხის მაგივრად, გამოუგზავნია წერილი, რომელშიაც მინისტრი სრულიად არ ეეხება ამ საქმეს და თავის მხრითაც სთხოვს სერბიასა, რომ მან დაუკოფეზლიეე გაიკეთოს. ტიმოკის მარცხეენ ნაპირზე (სერბიის სამზღვარზე) თვისი სამხედრო რაზმი, რომელიც ბრეგოვშია დანაპაკებული; თანაც ემუქარება ფოთაე—თუ არ გაიყვანეთ, ჩვენ იძულებულნი ვიქნებით თავს დაეეცხათ და ძალად გიერეკოთო. რასაკვეკელია, ეს წერილი ძლიერ სწეკენია სერბიის მმართველობას და გაუეეზენია ბულგარიის მმართველობისთვის ულტიმატუმი, რომელთაც ეკმაეის დიპლომატიურ კაკბირის მოსპობას. ჩვენ ეიცით ტელეგრამებიდგან, რომ სეკბიამ უკეე შეასრულა თავისი ქმაღილი და გამოიხმო თავისი ელჩი სოფიიდგან. რით გათავდება საქმე, ჯერ არაკენ იკის.

—

ეენგრია. მოახლოებეა შენგრიაში პარლამენტის წევრების ამორჩევების დრო (ოენისის 13 არის დანიშნული არჩევა) და ჩვენულებრივ გაცხარებული აგიტაცია დაიწყო. ერთი დღე არ გაიკლის ისე, რომ გაზეთებში არ იყეეს მოუკანილი ცნობები შესახებ კანდიდატების მიერ ამომრჩეველთა წინაშე წარმოთქმული სიტყვებისა; ყოველ დღე საეეა გაზეთები ცნობებით იმ ჩხუბისა და თავ-პირის მტკრევის შესახებ, რომელიც ხდება ამორჩევების გამო ამომრჩეველებსა, ჯანდარმებსა და ჯარებს შუა. შენგრიაში პარლამენტური ამორჩევების დროს ყოველთვის ასეთი თავ-პირის მტკრევა, ძალადობა და ეიეკალეანი ხდება ხოლმე, მაგრამ ასე კი არაოდეს არა ყოფილა, როგორც ეხლა. ბეელზეს უფრო შესამჩნეკი უეეკსობა მომხდარა ძალიეენ ეეკენეკენენ პარლამენტის წევრის კანდიდატად გამოსულეს ერთი ფრიად გავლენიანი და ნიჭიერი მომხრე ეზნსნდელის კამენეეტისა, ბ. ბეგედიუში, რომელიც ამ რამდენიმე ხენის წინად მოსულა ძალაუფენეტუენაში მრავალი მეკაბრეებით და მომხრეებითურთ ამომრჩეველთა წინაშე თვისი პარლიტიკური პროგრამის გამოსაცხადებლად. როდესაც ბ. ბეგედიუშმა ამ მის მომხრეთ ეტლით გაიარეს უმთავრესს ქეჩაზედ, უკეტლრეკენ მარცხენა მხარის მომხრეებმა დაუეეყეს მათ საშინელი ქვის-ხეკოლა. თუ სადამდინ მიუღწეეია ამ ჩხუბს, ეს იქიდანაც სჩანს, რომ 60 კაცზე მეტი დაჭეკილა და დაშკეკეულა (მათ რიცხეში რამდენიმე პროფესორიც ეკეკეენ თუ-რამე) და ზოგი მათგანი ისე ძმიმედ, რომ იმედი აღარ არის მათი მორჩენისა. ძალაკის მერი და მისი ამხანაგები, რომელთაც უკეტრესი მარცხენა მხარის მომხრეობა ეეკუბათ, რიდესაც ჩხუბი დაუწყეთ, სადღაც გაქცეულან და ეეკის აღსადგენად პრაკეთარი საზოგადოება არ უზმარიან. ეეკენეკენ ბეღლეთი დაეწყეკენი სალომაშინ გაგრძელებულა; სალომაზედ კი ჯარი მოსულა და გაუეფანტავს მეშფოთარნი. ბეგედიეეს მეორე ღღეს ჯარი შემორტყმია ბარს და ისე წარმოუოვლია სტატეკი ლიმაჩრეველთა წინაშე.

ამაზე ნაკლები ეეზესობა არც დიენდეკ სენტ-ამაკეკეში მომხდარა. აქ კანდიდატებად გამოსულან მარჯვენე

მხარის მხრივ პეტრე დიმიტრიანსი და უკიდურესი მარცხენა მხრივ ბარონი სალვენი. ამათ მომზრეთაც რამდენჯერმე მიახლოებიათ ერთმანეთში შეტევება და თავ-პირის მტვრევა, ასე რომ მთავრობა იძულებული გამხდარა, აქაც ჯანდარმების რაზმი გამოეწვია. როდესაც სასოგადო მტერი—ჯანდარმები დაეწარცხეთ, მაშინთავე ორივე მხარეს შეეწყვეტა ერთმანეთში ჩხუბი, ერთად შეერთებულნენ, ჯანდარმებისთვის დაეშენით ქვები და ორი მათგანი ძლიერსაც დაუჭიანთ. ბასაკეირველია, ჯანდარმებმაც იხმარეს თერმე ხმლები და რეკოლვერები და 18 კაცი დასჭრეს; ოთხი მათგანი იმ დღესვე მომკვდარა და დანარჩენნიც ძმიმედ არიან თერმე დაჭრილნი.

ამ ყვარი სისხლის ღვრა სხვა ამბავმრჩველ მაზრებშიაც მოიხსენა, მაგ. სალკაბში, ქეჩეტებში, Сеззелгедში, Дерогобში და სხ. და აქ ჯარების შემწეობით მოუსპიათ უწესობა.

განცხადებანი

ბერიზშვილის მოსაბაჯადებელი სკოლა.

ამით აცხადებს რომ ამ სკოლაში წყალა წარმოების მთელი ზაფხულის განმავლობაში და ვისაც სურს ამაწყვილის მომზადება, უნდა შემოიყვანოს მხოლოდ 15 თებერვამდინ.

ადრესი: ოპერშეტეკენის ქუჩა, ბრიგოლ ობუსლოვოეის სახლეში.

ალექსანდრე მარზაშვილი.
(5—1)

ინგლისის ძაღლ-ზია

Maison de confiance

| შეადარეთ ჩვენი ჩაი | | |